

Certificatieproces Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs

I. Inleiding

De Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs is ontwikkeld door de Beheergroep KSO en intern getoetst op compatibiliteit met ISO 9001:2008. Echter, de KSO is (nog) niet formeel geaccrediteerd bij de RvA en is daarmee een eigen kwaliteitsnorm van het speciaal onderwijs in Nederland. LECSO heeft hierop het auteursrecht geregistreerd en mag als enige de certificaten KSO afgeven.

Een school die in aanmerking wil komen voor toekenning van het certificaat KSO, laat zich in eerste instantie op ISO 9001 toetsen door een daartoe geaccrediteerde certificerende instantie (C.I.).

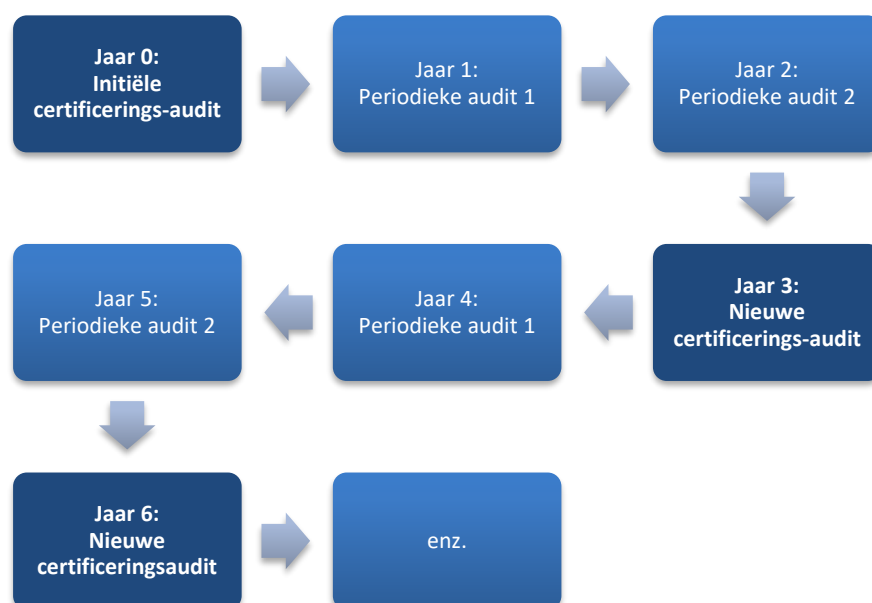
Met drie C.I.'s is een overeenkomst gesloten waarin is afgesproken dat zij tijdens het toetsen op ISO 9001, ook toetsen op de domeinen van de KSO en jaarlijks een aantal vooraf afgebroken aandachtsgebieden uit de KSO meenemen. Het certificatieproces op ISO 9001:2008 is een formeel proces van de C.I.. In deze notitie wordt alleen het certificatieproces KSO beschreven.

II. Betrokkenen en verantwoordelijkheden in het certificatieproces

- De school: de onderwijsinstelling die zich heeft laten toetsen op de eisen uit de Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs. De scope vermeldt BRIN- en vestigingsnummers die onder het certificaat worden opgenomen.
- Het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO), in persoon vertegenwoordigd door de verenigingsmanager, centraal aanspreekpunt voor informatie over de KSO en beheerder van het certificatieregister.
- De Beheergroep KSO: een vaste commissie bestaande uit een vast aantal leden van LECSO; verantwoordelijk voor het beheer, ontwikkeling en uitrol van de KSO en aanverwante documenten; verantwoordelijk voor uitgifte van certificaten KSO en het vaststellen van de bijzondere aandachtspunten.
- De Certificerende Instantie (C.I.): de toetsende instelling, formeel geaccrediteerd voor het toetsen op ISO 9001:2008 door de Raad voor Accreditatie en goedgekeurd door LECSO om te toetsen op de KSO.
- De auditoren: bevoegd, bekwame, onpartijdige en onafhankelijke beoordelaars, gekwalificeerd om audits op ISO 9001 uit te voeren conform de eisen uit ISO 19011: 2011.

III. Certificeringscyclus

Een certificaat KSO wordt uitgegeven door LECSO uit naam van de Beheergroep KSO en heeft een geldigheidsduur van drie jaar. Jaarlijks wordt door de C.I. getoetst of de school nog voldoet aan de eisen van de KSO. De certificeringscyclus loopt in principe gelijk met de certificeringscyclus van de school op de ISO 9001:2008 norm. Bij de initiële certificering worden alle domeinen van de KSO meegenomen in het auditplan. In het driejarig auditprogramma van de C.I. is opgenomen dat elk van de zes domeinen van de KSO tenminste eenmaal wordt getoetst. Het domein Primair Proces wordt jaarlijks meegenomen. Na drie jaar dient een nieuwe certificeringsaudit uitgevoerd te worden op alle domeinen van de KSO.

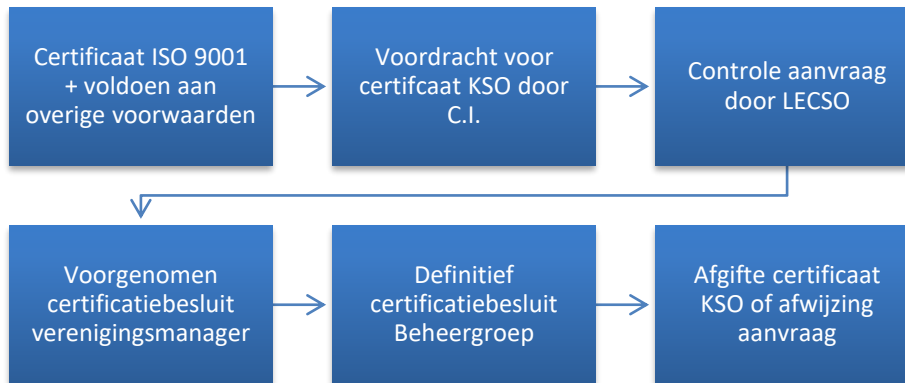
Figuur 1: certificeringscyclus

IV. Initiële certificering

1. De C.I. doet een voorstel voor toekenning voor het certificaat Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs aan de Beheergroep KSO middels het formulier Certificeringsvoordracht. Een school kan alleen worden voorgedragen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. De school is recent (< 30 dagen voor voorstel tot toekenning certificering KSO) door de C.I. gecertificeerd volgens de ISO 9001:2008 norm.
 - b. De C.I. heeft een eerste volledig onderzoek gedaan op alle domeinen van de KSO.
 - c. De C.I. heeft geconstateerd dat de school voldoet aan de jaarlijks afgesproken aandachtsgebieden die de Beheergroep KSO heeft aangegeven.
 - d. De school voldoet aan wet- en regelgeving, speciaal aan de eisen uit het "Toezichtkader (voortgezet speciaal onderwijs" van de Inspectie voor het Onderwijs. De school beschikt derhalve over een basisarrangement voor alle in de scope opgenomen locaties. Zie ook hoofdstuk VI.
 - e. De verenigingsmanager controleert of het formulier Certificeringsvoordracht volledig is ingevuld en voorzien van alle bijlagen. Zo nodig wordt de C.I. gevraagd om een en ander aan te vullen.
2. De verenigingsmanager stelt vast:
 - a. Of de afgesproken procedure is doorlopen en aan de gestelde voorwaarden is voldaan.
 - b. Of de onderbouwing van de bevindingen op de aandachtsgebieden consistent en juist is gewogen. De verenigingsmanager kan aanvullende informatie opvragen bij de C.I. en de beslissing uitstellen tot de noodzakelijke informatie voorhanden is.
3. De verenigingsmanager neemt binnen 15 dagen een voorgenomen besluit over toekenning van het certificaat en stuurt dit door naar de leden van de Beheergroep KSO.
4. De Beheergroep KSO kan (bijvoorbeeld wanneer naam en faam van de KSO in het geding zijn, of wanneer het advies naar haar mening onvoldoende onderbouwd is) een positief advies negeren. In dat geval stelt zij de verenigingsmanager onverwijld op de hoogte van haar bezwaar. De Beheergroep KSO neemt als commissie het formele certificatiebesluit.
5. De verenigingsmanager stelt de school op de hoogte van de beslissing.
6. LECSO genereert een passend certificaat, door de verenigingsmanager ondertekend. De datum op het certificaat is de datum van de certificatiebeslissing. De school ontvangt een certificaat en wordt als

certificaathouder gepubliceerd op de website van LECSO. Een certificaat is in basis drie jaar geldig maar dient jaarlijks getoetst te worden.

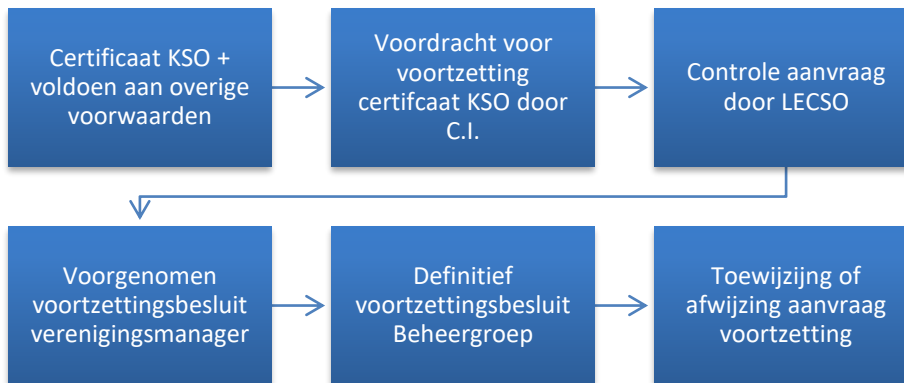
Figuur 2 Certificatieproces

V. Jaarlijkse verlenging (maximaal twee keer)

1. De C.I. doet een voorstel voor verlenging voor het certificaat Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs aan de Beheergroep KSO middels het formulier Certificeringsvoortzetting. Een school kan alleen worden voorgedragen voor voortzetting van het certificaat KSO indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. De school is recent (< 30 dagen voor voorstel tot voortzetting certificaat KSO) door de C.I. getoetst op de ISO 9001:2008 norm en heeft haar ISO-certificaat mogen behouden.
 - b. De C.I. heeft een tussentijds onderzoek gedaan op minimaal 2 domeinen van de KSO plus het domein Primair Proces.
 - c. De C.I. heeft geconstateerd dat de school voldoet aan de recente aandachtsgebieden die de Beheergroep KSO heeft opgegeven.
 - d. De school beschikt over een basisarrangement voor tenminste 90% van alle in de scope opgenomen locaties. Indien in de periode na initiële certificering KSO een aangepast toezichtarrangement is toegekend door de Inspectie voor het Onderwijs aan (een of meerdere locaties uit de scope van) de school, dient een plan van aanpak meegestuurd te worden met de aanvraag. Een school kan nooit worden voorgedragen voor voortzetting van een certificaat KSO wanneer een zeer zwak toezichtarrangement is toegekend (zie ook hoofdstuk VI). Indien er een nieuwe school bij het bestuur is aangesloten dient deze school een basisarrangement te hebben van de inspectie.
2. De verenigingsmanager controleert of het formulier Voortzetting Certificering volledig is ingevuld en voorzien van alle bijlagen. Zo nodig wordt de C.I. gevraagd om een en ander aan te vullen.
3. De verenigingsmanager stelt vast:
 - a. Of de afgesproken procedure is doorlopen en aan de gestelde voorwaarden is voldaan.
 - b. Of de onderbouwing van de bevindingen op de aandachtsgebieden consistent en juist is gewogen.
 - c. Of, in geval van een school met een of meerdere locaties met een aangepast zwak arrangement, het plan van aanpak voldoet aan de criteria uit hoofdstuk VI.
4. De verenigingsmanager kan aanvullende informatie opvragen bij de C.I. en de beslissing uitstellen tot de noodzakelijke informatie voorhanden is.
5. De verenigingsmanager neemt binnen 15 dagen een voorgenomen besluit over voortzetting van het certificaat en stuurt dit door naar de leden van de Beheergroep KSO.
6. De Beheergroep KSO kan (bijvoorbeeld wanneer naam en faam van de KSO in het geding zijn, of wanneer het advies naar haar mening onvoldoende onderbouwd is) een positief advies negeren. In dat geval stelt zij de verenigingsmanager onverwijld op de hoogte van haar bezwaar. De Beheergroep KSO neemt als commissie het formele certificatiebesluit.

7. De verenigingsmanager stelt de school op de hoogte van de beslissing.
8. Na twee verlengingen van het certificaat KSO dient een nieuwe certificeringscyclus te worden gestart.

Figuur 3 Verlenging van het certificaat

VI. Bijzondere bepalingen in relatie met het toezicht door de Inspectie voor het Onderwijs

Uitgangspunten

Het normenschema van de KSO bevat alle eisen uit de Toezichtkader (V)SO 2012 van de Inspectie voor het Onderwijs. Een school die de KSO geïmplementeerd heeft en daarop gecertificeerd is, zou in principe ook moeten voldoen aan de eisen voor het basisarrangement van de Inspectie. Het certificatieproces op de KSO voor een school staat echter los van het toezichthouden door de Inspectie voor het Onderwijs op het voldoen aan wet- en regelgeving. Desondanks stellen de Beheergroep KSO en LECSO, omwille van onder meer het behouden van reputatie, draagvlak en acceptatie van de KSO, een aantal specifieke eisen rondom het toezichtarrangement van de inspectie aan alle op de KSO gecertificeerde scholen.

Certificaathouders KSO

Een school die voor het eerst in de reguliere driejaarlijkse certificeringscyclus KSO een certificaat KSO aanvraagt moet voor alle in de scope opgenomen locaties een geldig basisarrangement hebben.

Een school die na de initiële certificering een aangepast zwak of zeer zwak toezichtarrangement krijgt opgelegd voor een in de scope opgenomen locatie dient onverwijld de Beheergroep KSO hiervan in kennis te stellen. Een zeer zwak toezichtarrangement heeft onmiddellijke intrekking van het certificaat KSO tot gevolg.

Periodieke audit

Een school die na de initiële certificering een aangepast zwak toezichtarrangement krijgt op een of meerdere locaties uit de scope van het certificaat, dient tijdens de periodieke audit door de C.I. specifiek op de voortgang van het verbeterplan getoetst te worden. Een inhoudelijk materiedeskundige dient daarbij onderdeel te zijn van het auditteam. Het plan van aanpak en de bevindingen van deze toetsing dienen meegezonden te worden met het voorstel voor voortzetting certificaat KSO naar de Beheergroep. Omwille van privacy en mogelijke belangenverstrengeling wordt in basis dit plan van aanpak uitsluitend gezien door de verenigingsmanager. Bij twijfel kan een onafhankelijke mee-lezer worden gevraagd.

Criteria voor behoud certificaat KSO

Bij het beoordelen door de Beheergroep KSO of een school met een aangepast zwak toezichtarrangement in aanmerking komt voor het behouden en/of verlengen van het certificaat KSO, gelden de volgende overwegingen:

- Het plan van aanpak dat moet leiden tot een opheffing van het aangepaste zwakke toezichtarrangement bestrijkt niet meer dan één jaar of de periode waarop normaliter een nieuwe periodieke audit door de C.I.

plaats zou vinden. Indien in deze periode het zwakke arrangement niet is opgeheven, vervalt het certificaat KSO.

- Uit het plan van aanpak moet blijken dat de school nadrukkelijk de PDCA-cyclus volgt op school-, klas-, leerling- en medewerker niveau. Een gerichte interne audit dient onderdeel te zijn van deze cyclus.

VII. Klachten

De Beheergroep KSO neemt op basis van bovenstaande procedures en criteria een besluit over het al dan niet toekennen of voortzetten van het certificaat KSO. Het toetsen of de school voldoet aan deze eisen, is gedaan door de C.I. Deze staat onder toezicht van de Raad voor Accreditatie, die periodiek controleert of de C.I. zich houdt aan bepaalde nationale en internationale normen. Klachten over de overeenkomst met de C.I. kan een school bij deze instelling kenbaar te maken. Bij escalatie kan ook een klacht ingediend worden bij de RvA. LECSO wordt hier graag van op de hoogte gebracht, zodat zij dit mee kan nemen in haar eigen besprekingen met de betreffende C.I..

Een klacht over het al dan niet overnemen van een positief advies door de Beheergroep KSO of de afhandeling daarvan kan formeel worden ingediend bij LECSO. Een onafhankelijke medewerker van LECSO controleert dan of de procedure juist is doorlopen.

Ouders, leerlingen en andere stakeholders van een gecertificeerde school kunnen klachten over deze school kwijt bij de school zelf. De KSO norm vereist dat een gecertificeerde school een formele klachtenprocedure moet hebben. LECSO of de Beheergroep KSO kan een klacht over de school zelf echter niet oplossen of hierin bemiddelen.

Documenteigenaar:

Beheergroep Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs.

Te bereiken via: Landelijk Expertisecentrum Speciaal Onderwijs. Postbus 85246, 3508 AE Utrecht.

Versiebeheer:

Datum	Versie	Toelichting
Januari 2014	1.0	Definitieve versie, vastgesteld door de Beheergroep KSO op 20-01-2014